

Vakdidactiek wijsbegeerte (H002567)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 9.0 **Studietijd 270 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

J (Jaar) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

De Schrijver, Jelle	LW01	Verantwoordelijk lesgever
Matthynssens, Bas	LW01	Medewerker
Vander Hoogerstraete, Mathias	LW01	Medewerker
Van Gerven, Julie	LW01	Medewerker
Provoost, Veerle	LW01	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting wijsbegeerte)	9	J

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

(Activerende) werkvormen, Gespreksvormen, Microteaching, Filosofische dialoog, Filosofisch denken, Waardendenken, Lesvoorbereiding, Socratische gesprekstechnieken, Filosofisch Gesprek, Filosofieleermateriaal, Evaluatie, Filosofisch lezen en schrijven, Filosofische denken, Redeneervaardigheden

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de **basiscompetenties voor leraren** en de **opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent**, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

De leerinhouden sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor/of masteropleiding.

- Filosofisch denken en Waardendenken
- Vakspecifieke didactische werkvormen
- Filosofische gespreks- en dialoogtechnieken
- Opwekken van multiperspectiviteit
- Binnenklasdifferentiatie in functie van diversiteit
- Klasmanagement gericht op een veilig dialoogklimaat
- Vakdidactisch onderzoek op het gebied van de verwerving van ethische en

- wijsgerige vaardigheden
- Lesvoorbereiding met aandacht voor lesdoelen, vakinhoud en (vakspecifieke) didactische principes
- Evalueren
- Kritisch denken
- Burgerschap
- Controverse en (de)polarisatie op school
- Filosofische (en Socratische) gesprekstechnieken
- Kritisch denken over generatieve AI in onderwijs
- Leerplannen filosofieonderwijs
- Historisch, persoonsgericht en probleemgericht benadering tot filosofieonderwijs
- Vakspecifieke leermaterialen filosofieonderwijs
- Methodes van filosofisch lezen, schrijven en spreken
- Diversiteit als uitgangspunt voor wijsgerige lespraktijken
- Vakverbindend lesgeven

De lessen Socratisch gesprek moeten enkel gevolgd worden door studenten die in hun traject vakdidactiek wijsbegeerte en vakdidactiek moraalwetenschappen combineren.

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactieken zijn gereguleerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaester.

Eindcompetenties

- 1 didactische strategieën voor de ontwikkeling van filosofisch en waardedenken binnen filosofieonderwijs hanteren en duiden
- 2 lesvoorbereiding opstellen met oog voor relevante (moraal)filosofische kennis, adequate lesdoelen, werkvormen en evaluatie-activiteiten gericht op lessen wijsbegeerte in het secundair onderwijs
- 3 kwaliteitsvol leermateriaal ontwikkelen om het kritisch denken over filosofische thema's bij leerlingen te stimuleren en dit te duiden vanuit verschillende theoretische opvattingen
- 4 vaardigheden bij het realiseren van een krachtige leeromgeving (voor de les wijsbegeerte) in de praktijk omzetten en hierover reflecteren
- 5 filosofisch gesprek faciliteren
- 6 eigenheid van het schoolvak filosofie duiden, bevragen en vertalen in de eigen houding
- 7 op basis van theoretische kaders een beargumenteerd standpunt innemen over uitdagingen en kansen binnen het huidige filosofieonderwijs

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De lessen bieden een combinatie van hoor- en werkcolleges. Theoretische kaders worden zo via taakgerichte werkvormen geconcretiseerd en ingeoeft. Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt. Aanwezigheid tijdens de lessen is verplicht, ook voor de LIO-studenten. LIO-richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding. Er zijn geen lesopnames beschikbaar voor dit opleidingsonderdeel.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Leermateriaal wordt digitaal ter beschikking gesteld op ufora, het elektronisch leerplatform.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

- Sharp, A. & Lipman, M., Philosophy for the Classroom. Philadelphia: Temple University Press, 1991.
- Anthone, R. & Mortier, F., Socrates op de speelplaats. Filosoferen met kinderen in de praktijk. (2de uitgave). Leuven: Acco, 1997

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De studiebegeleiding bij de opdrachten gebeurt op afspraak door de onderwijsdidactici en de verantwoordelijk lesgever

Julie Van Gerven: Julie.Vangerven@UGent.be

Bas Matthyssens: bas.matthyssens@ugent.be

Mathias Vander Hoogerstraete Mathias.VanderHoogerstraete@ugent.be

Prof. dr. Jelle De Schrijver: jelle.deschrijver@ugent.be

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Vaardigheidstest, Participatie, Presentatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Participatie. Aanwezigheid tijdens de lessen is verplicht. Bij gewettigde afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijk lesgever een vervangopdracht voorzien
Permanente evaluatie (20%) omvat oefeningen die tijdens de lessen worden uitgevoerd.

Opdrachten (80%) omvatten microteaching en specifieke opdrachten gericht op filosofieonderwijs.

Eindscoreberekening

Permanente evaluatie omvat 20% van de eindscore. De opdrachten omvatten 80% van de eindscore.

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien in dit geval, de eindscore een cijfer van 10 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 9/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Neem contact met de verantwoordelijke lesgever.

Aanwezigheid in de les is noodzakelijk.